Τέσυ Μπάιλα: «Ουίσκι μπλε» κριτική της Χαριτίνης Μαλισσόβα

Κατηγορία: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Δημοσιεύτηκε Δευτέρα, 01 Ιουνίου 2015 08:49

κείμενο: Χαριτίνη Μαλισσόβα

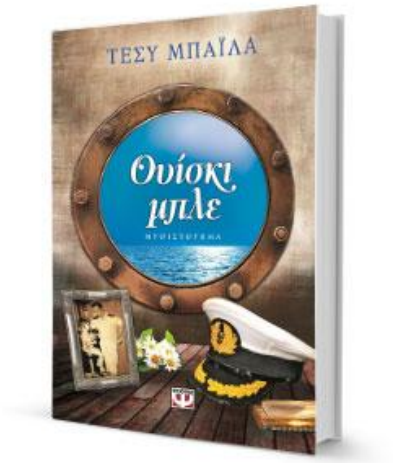

Ένα μοναδικής ευαισθησίας αλλά και ιστορικής και ηθογραφικής αξίας μυθιστόρημα, φόρος τιμής για τον ξενιτεμένο άνθρωπο –όπου γης και όποιας εθνικότητας– ένιωσα ότι διάβαζα διατρέχοντας το *Ουίσκι μπλε*. Ευαισθησία, ωστόσο διαποτισμένη από την αξιοπρέπεια του Έλληνα και ίσως και την «ανάγκη» της συγγραφέως να τοποθετήσει τους Έλληνες της διασποράς του προηγούμενου αιώνα (στους οποίους συγκαταλέγεται και ο πατέρας της), τους ανθρώπους που ξενιτεύτηκαν αναζητώντας καλύτερη τύχη, στο δικό τους χρονικό και ηθογραφικό πλαίσιο.

Με κεντρικό ήρωα τον Μιχάλη και αρχικό φόντο μια άνετη σχετικά ζωή στην Αίγυπτο του προηγούμενου αιώνα, ξετυλίγεται η ζωή ενός σύγχρονου Οδυσσέα, ο οποίος αντιμετωπίζοντας τον χαμό του πατέρα του, επιστρέφει με τη μητέρα και τις αδελφές του στη Σαντορίνη, βιώνοντας τη φτώχεια. Αναζητώντας μια καλύτερη τύχη, αμούστακο αγόρι, φεύγει για το Βέλγιο, όπου και δοκιμάζεται στις σκληρές συνθήκες των ανθρακωρυχείων.

Όμως ο Μιχάλης, ακόμα κι όταν βελτιώσει τις συνθήκες της ζωής του και βρει τον έρωτα στην όμορφη Εριέττα, δεν σταματά να κυνηγά το όνειρο και βρίσκεται στη Νέα Υόρκη με κινηματογραφικό τρόπο, ξαναβιώνει άσχημες συνθήκες, ώσπου καταλαβαίνει πως το «σημάδι της Θάλασσας» που ανακάλυψε πως έχει, τον καλεί κοντά της. Η θαλασσινή του μοίρα θα τον απομακρύνει από την αγαπημένη του Εριέττα και από την οικογένεια που έκανε μαζί της.

Εικόνες από την Αίγυπτο, τον τρόπο ζωής, αργότερα το «άρωμα» της Σαντορίνης, τα ήθη, τα έθιμα της εποχής, ο τρύγος, ο κάματος και η αλληλεγγύη των φτωχών ανθρώπων, οι τραγικές συνθήκες των ανθρακωρύχων του Βελγίου και ο ρατσισμός που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες εκεί, οι γλαφυρότατες σκηνές στη θάλασσα, αλλά και στο λιμάνι του Πειραιά, με την

αφηγηματική δεινότητα της Τέσυς Μπάιλα γίνονται το άρμα για ένα υπέροχο αναγνωστικό ταξίδι.

Εμβληματική είναι και η μορφή της Βιργινίας, της μητέρας του Μιχάλη, η οποία δεν διστάζει να πάρει τη ζωή στα χέρια της, να γυρίσει στην πατρίδα της και να αγωνιστεί με μόχθο και αξιοπρέπεια στην υπόλοιπη ζωή της. Δεν είναι τυχαίο που οι 100 πρώτες σελίδες του βιβλίου είναι γραμμένες για εκείνη. Δεν είναι τυχαίο που η συγγραφέας αφιερώνει το βιβλίο στη μητέρα της.

Εικόνες από την Αίγυπτο, τον τρόπο ζωής, αργότερα το «άρωμα» της Σαντορίνης, τα ήθη, τα έθιμα της εποχής, ο τρύγος, ο κάματος και η αλληλεγγύη των φτωχών ανθρώπων, οι τραγικές συνθήκες των ανθρακωρύχων του Βελγίου και ο ρατσισμός που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες εκεί, οι γλαφυρότατες σκηνές στη θάλασσα, αλλά και στο λιμάνι του Πειραιά, με την αφηγηματική δεινότητα της Τέσυς Μπάιλα γίνονται το άρμα για ένα υπέροχο αναγνωστικό ταξίδι.

Κανένα ταξίδι, βέβαια, δεν έχει ενδιαφέρον αν δεν καταφέρει να μας ανασύρει συναισθήματα, κάτι που πετυχαίνει αβίαστα η μυθοπλασία της Τέσυς Μπάιλα. Αγάπη, σε κάθε της μορφή, έρωτας, ζήλια, πάθος αλλά και πάθη διατρέχουν του ήρωες-δευτεραγωνιστές, αλλά και τόσο σημαντικούς, σκόπιμα και καίρια τοποθετημένους στην εξέλιξη του μυθιστορήματος. Ο Αρτέμης, ο Αποστόλης, η Ζωή, η Φατιμά, αλλά και ο μικρός Χρήστος, που είναι η συνέχεια του Μιχάλη και ανοίγει τον δικό του κύκλο ζωής, δίνοντας δυνατά ελπιδοφόρα μηνύματα για το σήμερα και τις δυσκολίες που βιώνουμε την εποχή της Κρίσης.

Πόσους κύκλους μπορεί να κάνει στη ζωή του ένας άνθρωπος; Πόσο εύκολα μπορούμε να ξεφύγουμε από τη μοίρα που μας ορίζει ο τόπος και οι γεννήτορές μας; Πού τελειώνει ο αγώνας για την επιβίωση και πού αρχίζει η ανάγκη του ανθρώπου για καλύτερες συνθήκες, και πόσο άπληστος μπορεί να γίνει στην αναζήτησή τους; Πόση ψυχή μπορεί να κρύβει μέσα της μια φυσαρμόνικα; Ερωτήματα που μόνο με τα μάτια της ψυχής και της προσωπικής ανάγνωσης μπορεί να δώσει ο καθένας.

Εξάλλου: «Παράξενο τι δρόμους παίρνει καμιά φορά η ζωή. Ενώ μοιάζουν όλα πως έρχονται κάπως τυχαία, σιγά σιγά ανακαλύπτει κανείς πως όλα έχουν κάποιο λόγο να συμβαίνουν. Και δεν υπάρχει τίποτα πιο θλιβερό από το να αγνοεί κανείς τα σημάδια εκείνα τα οποία αφήνει στη μνήμη του το παρελθόν του. Αρκεί να αντιληφθεί ότι το βάθος τους εξαρτάται από το πόσο πολύ αγάπησε το παρελθόν αυτό, και από το πόσο άφησε την αγάπη αυτή να καθορίσει τη ζωή του».